

Esillä Hämeenlinnassa. Isoisän tarinat omilla mielikuvilla sävytettyinä antavat Franck Lundangille virikkeitä töihinsä.

Pariisi teki futaajasta taiteilijan

STT
MERJA ÅKERLIND

Franck Lundangin kotiväki Angolassa ei käsittä, että poika elää Pariisissa tunnustettuna taiteilijana. Paljon tutumpi ja arvostetumpi ammatti on jalkapalloilija; sellaisena Franck muutti Ranskaan 1990.

Lundangin työt ovat iso osa Hämeenlinnan Afrikan tähden näyttelyä, joka kuuluu ARS-kokonaisuuteen.

Kuraattori **Tuula Karjalainen** muistuttaa, että ammattitaiteilijoita on näihin asti ollut vain Etelä-Afrikassa, sillä muualla mantereelle ei ole ollut koulutusta tarjolla.

- Afrikassa ei ymmärretä puhetta ammatti- ja amatööritaitelijoista. Teoksiin kietoutuvat vahvasti tekijän persoona ja elämäntarina.

Vuonna 1958 syntynyt Franck Lundangi kertoo ol-

leensa hyvä piirtäjä jo koulussa - Zaireissa, minne hän pakeni Angolan sotaa kolmivuotiaana.

Uudelleen hän tarttui piirustuskynään vasta Pariisissa tutustuttuaan nykyiseen vaimoonsa, ranskalaiseen taiteilijaan. Ensin syntyi kuvituksia runoihin ja elämäntarinoihin, kunnes mies tarttui pensseleihin 1995.

Tuloksena on taidetta, jota on nähty niin afrikkalaisen nykytaiteen suurnäyttelyssä kuin Unescon järjestämässä yksityisnäyttelyssä. Myyntiä edistävät omat galleristit New Yorkissa, Lissabonissa ja Reunionin saarella.

- Olen afrikkalainen, mutta haluan katsoa koko maailmaa ja elää taiteilijana taiteilijoiden joukossa.

Virikkeitä antavat tarinat. Niitä kertoi sodan aikana muun muassa isoisä elämästään maatilalla lapsena. Mielikuvitus maustaa työt, joita

Lungangi ei sen kummemmin luonnostelee.

Hän odottaa innolla ensimmäistä näyttelyään Angolassa. - Ehkä suku ymmärtää työtäni sen jälkeen paremmin.

Vielä Lungangiakin värikäämpi taide täyttää Hämeenlinnan taidemuseon yläkerran.

Toinen sotapakolainen, algerialaissyntyinen Paul Amar tee Pariisissa työläitä maalattuja simpukkaveistoksia.

Noin vuonna 1919 syntynyt ghanalainen Ataa Okon aloitti omien eläin- ja esinekuvien teon vasta viime vuosikymmenellä. Sitä ennen hän oli ikuis-tanut piirroksiin vanhaa hautausperinnettä.

Tuoreita nykykansantaiteen löytöjä ovat ghanalaisten videoklubien elokuvajulisteeit 1980- ja -90-luvuilta. Kiertueita mainostivat kankaat, joille maalattiin kohtauksia elokuvista.